

Societat | | Actualitzat el 15/02/2019 a les 07:00

«Els Saballuts som una ONG, hem influït en la vida educativa de 13 centres escolars»

La colla castellera posa punt i final, per ara, a un projecte educatiu que han fet per tota la ciutat

El coordinador del projecte, Ricard Burguès | Albert Hernández

Els Saballuts fan el salt a la gran pantalla, amb el documental *Fem pinya amb els joves als Cinemes Imperial* (<http://www.saballuts.cat/reserva-dentrades-per-el-documental-fem-pinya-amb-els-joves-als-cinemes-imperial/>). La feina d'uns nou mesos reduïda a poc menys d'una hora i que narra la introducció dels castells "i dels seus valors", remarca el coordinador i membre de la colla, Ricard Burguès (Sabadell, 1987), entre els 13 instituts públics de la ciutat. Un projecte sorgit dels pressupostos participatius de 2018 i que ha repartit conceptes com ara l'esforç, la solidaritat i la germanor per tota la ciutat. Malgrat fer un quart de segle de vida, els castells no han calat prou a la ciutat, tot i que aquesta iniciativa ha trencat tòpics.

- El documental només es pot veure, per ara, al Cinemes Imperial?

- Aquest dilluns i dimarts, en quatre sessions (9.00, 9.30, 11.00 i 11.30 hores). En principi està reservat als instituts i escoles de la ciutat, però si hi ha lloc i algú que passi per davant s'anima, està convidat. L'entrada és gratuïta. Després, el dia 25, l'estrena oficial a la tarda, a partir de les 18 hores. Estem plantejant fer algun castell abans. S'espera que sigui un dia gran, amb la presència dels Espais Joves, els estudiants, hi haurà més membres de la colla, personalitats de

l'Ajuntament i premsa.

- Els valors dels castells als 13 instituts de la ciutat, com s'ha fet això?

- Tot plegat, arrenca l'1 de març de 2018, amb la planificació i organització, que és la formació i el contacte amb els instituts. A més, comportava la contractació d'una dinamitzadora i un coordinador. Prèviament, havíem parlat amb gent de Vilafranca i Terrassa que havien engegat iniciatives similars. La nostra previsió inicial era que dels 13 instituts de Sabadell, la meitat implantés el programa. Però a tots els hi va agradar i amb això vam dissenyar les quatre sessions, la visita i la mostra final.

- És el que van organitzar el passat mes de desembre a la plaça de la Creu Alta.

- Dels 1.300 estudiants van venir, aproximadament, la meitat. Va tenir molt pes el professorat, va haver-hi qui estava més motivat i arrossegava més gent. Tot això que vam començar a fer des de l'1 de març, ho vam registrar. I està molt bé, perquè hi ha entrevistes, per exemple, amb els alumnes, que són la millor part. Inicialment deien: ?Això no ho faré, perquè em mataré? i després al final la seva visió era diferent: ?Està molt bé fer castells?. Aquesta era la idea del documental, explicar la raó d'aquest canvi de parer.

- També van dur a terme activitats als Espais Joves de Sabadell.

- Sí, i va ser una cosa una mica diferent, perquè els cinc que hi ha a Sabadell cadascun és una realitat diversa. No volíem arribar a dir: ?Venim a fer castells?. Per això, vam optar per fer dinàmiques del projecte *Basket Beat*, que no són castells sinó activitats amb pilotes de bàsquet, però treballes la coordinació. El que buscàvem amb això era el contacte físic. Els Espais Joves són multiculturals i aconseguir fer pinya entre tots era un repte i, de fet, algun responsable a posteriori ens va comentar que mai havien vist el grup que hi hagués tan contacte físic. I vam tancar la iniciativa amb una trobada al local, vam muntar un escape room i d'altres coses.

- Com era la rebuda, hi havia coneixement dels castells a la ciutat?

- Et posaré un exemple molt il·lustratiu de la situació. Enguany Saballuts fa 25 anys i, de vegades, quan actuem per Festa Major hi ha gent que ens pregunta: ?Vosaltres sou d'aquí??. perquè com anem vestits de verd, igual que els de Vilafranca, es pensen que som d'allà. És cert que no tenim la tradició castellera com la de Vilafranca o Terrassa, tot i que aquests ens hi comencem a acostar. El territori de Saballuts va des del Viena de la Gran Via fins a la plaça Creu Alta. Sortir d'aquesta zona, costa més. I nosaltres tenim a la colla gent de Terrassa, Sant Quirze, Badia...

- És a dir només el centre de Sabadell.

- Per dir-ho d'alguna manera, seria el nostre territori de comoditat. Fa uns anys vam començar a fer actuacions de barri com ara a les Termes, Can Puiggener i d'altres. I gràcies aquest projecte fet el 2018, ara quan fem aquests tallers a les escoles ja ens coneixen, encara que sigui per les activitats del bàsquet. Però ens ha servit per estendre una mica més aquesta cultura castellera per la ciutat.

El local dels assajos amb els alumnes de Sabadell Foto: Albert Hernàndez

- I com és que ha trigat tants anys a fer-se una iniciativa d'aquest tipus.

- L'ha fet una entitat, bé som una ONG, perquè és el que som, hem influït en la vida educativa de 13 centres escolars. En total hem fet 200 hores lectives i fer-ho des d'una associació era molt complicat. En aquest sentit, ens han donat l'oportunitat els pressupostos participatius.

- I ara? Aquest projecte ha vingut per quedar-se?

- A l'Ajuntament els hi vam dir que volíem convertir-nos en un agent educatiu, sense pretendre que de cop l'activitat castellera fos una matèria més, però potser poc a poc. No hi ha màsters de toros, doncs per què no pot haver-hi de castells. Per quedar-nos? Ja ens agradaria. Aquest any passat hem tingut l'excusa dels pressupostos participatius i precisament aquests, tenen com a condició que no es poden repetir els dos anys següents, encara que hagin tingut èxit. Però, gràcies a la pressió de professorat, ens hem assegut a negociar amb el consistori. Hi ha hagut escoles i persones interessades en la nostra unitat didàctica.

- Hi ha dades que certifiquin aquest èxit??

- Vaig enviar una enquesta als 13 instituts i contestada no només per un professor sinó per dos i tres. La satisfacció ha estat del 100%. Concretament, un 84% van qualificar el projecte de molt bo i un 16% de bo. Amb aquests números hem anat a l'Ajuntament i ara estem negociant. Cal tenir en compte, que en cas de tirar endavant, el cost serà si no la meitat, gairebé del que costat el 2018. A més, un 100% tornarien a oferir el curs, en cas que fos gratuït.

"Ens vam trobar amb casos d'alumnes que portaven

una nota dels pares perquè no fessin l'activitat. I estaven bé, no tenien cap problema físic"

- I els pares, quan van presentar el projecte, els va agradar, sobretot per un tema de seguretat.

- Va ser la primera cosa que es va estudiar com ho presentàvem i ensenyàvem a totes les reunions. Els explicava que a la colla tenim una assegurança de responsabilitat civil i una altra contractada expressament per al projecte. En aquest sentit, molta transparència. A banda, hi ha la seguretat activa, que són les hores que dediquem a assajar, i la passiva, que són elements com el casc, les xarxes... és a dir, és una activitat controlada.

- Durant els mesos d'assajos, va haver-hi alguna lesió?

- En dos assajos als instituts vam tenir un noi que es va fer mal, perquè jugant entre ells un va pujar sobre l'altre i el de dalt pesava més que el de baix. Vam posar en marxa el protocol i després va anar al CUAP Sant Fèlix. La mateixa tarda ja estava jugant a futbol i també va continuar fent castells. I en un altre, va ser una noia. Una lesió molt comuna, una contractura a l'espatlla. Vam seguir el mateix patró.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=l80fOnEZR30&t=3s>

- Imagini's que soc el pare d'un d'aquests alumnes i no m'agrada el missatge polític que defensen. S'ho han trobat?

- En algun lloc vam escoltar, quan ens vam presentar un ?Viva España? i la nostra resposta va ser: ?Viva?. Després ens va venir el nano com a justificar-se: ?ho dic pel meu pare?. Nosaltres quan arribàvem als centres els dèiem als estudiants que no obligàvem ningú a fer-ho i que els que ho fessin tinguessin la ment oberta, que no hi anàvem per convertir-los en castellers, ni imposar-los una ideologia política sinó per ensenyar els valors castellers. Fins i tot ens vam trobar amb casos d'alumnes que portaven una nota dels pares perquè no fessin l'activitat. I estaven bé, no tenien cap problema físic. I no va ser un únic alumne i al final tots acabaven unint-se als seus companys. Trencaven o amagaven la nota, perquè veien que s'ho estaven passant bé.

- Abans comentava que havien parlat amb colles de Vilafranca i Terrassa, també a Igualada havien fet una cosa semblant. En què es diferencia la iniciativa de Sabadell?

- La diferència del nostre projecte és que vol transmetre els valors que aporta el fet de formar part d'una colla casteller. No té una vessant competitiva i fer créixer la colla, que també, però en el fons és fer arribar la tradició casteller. A Vilafranca, per exemple, es busca competir i això els hi funciona. Si ho féssim aquí a Sabadell, no seria així.